

VZDELÁVACÍ PROGRAM - VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Vypracovala: Bc. Monika Škovrunská

Pre 3. ročník - schválené MZ, dňa:

Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016, pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Základná škola a gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským - Magyar Tannyelvű Alapiskola és Gimnázium Moldava nad Bodvou

VZDELÁVACÍ PROGRAM – VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 3. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

CIELE PREDMETU

- ✓ rozvíjať detskú predstavivosť dejovými a figurálnymi námetmi zo života detí,
- ✓ rozvíjať zmysel pre vystihnutie proporčných vzťahov,
- ✓ rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- ✓ rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

Ročník: tretí

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 3 hodiny týždenne - 99 hodín ročne

Počet hodín	Vzdelávacia oblasť	Téma	Proces	Obsah
40	Umenie a kultúra	Výtvarné osvojovanie skutočnosti	✓ Dôležitosť venujeme prebúdzaniu a formovaniu estetického zážitku ku kresbe. ✓ Pri ilustráciách kníh postupujeme od jednoduchého opisu obrázka k opisu jednotlivých postáv, k vyjadreniu priestoru (vzdialenosti). ✓ Pri plošných prácach dbáme na dôsledné pokrytie plochy. ✓ Využívame možnosť terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov. ✓ Primerane ku schopnostiam žiakov vyhľadávame prírodné materiály a na základe vlastnej fantázie dotvarujú materiály odtlačkami a maľovaním.	✓ Tematické práce. Námety zo života detí na základe vlastných zážitkov a rozprávania. Dejové a figurálne námety, nadväzujúce na úlohy predchádzajúcich ročníkov smerujú k rozvoju detskej predstavivosti. Približné vystihnúť proporčných vzťahov. Výtvarné rozprávanie. ✓ Zobrazovanie prírodných a umelých foriem. Vyhľadávanie a výtvarné dotváranie prírodných materiálov na základe fantázie – reliéfne (odtlačky alebo odlievania do sadry) alebo voľné útvary – napr. strašiak v poli a podobne formou kolektívnych aj samostatných prác). Veci, ktoré slúžia človeku. Objavovanie a pozorovanie tvarov, vecí z hľadiska ich účitu a materiálu. Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov (detské hračky, žehlička, visiaci zámok a iné).
37		Výtvarné hry a dekoratívne činnosti	✓ Učíme ich pochopiť kontrasty svetlých a tmavých farieb. ✓ Upozorňujeme deti na možnosti vytvárania odtieňov zmenou prítaku. ✓ Pomocou jednoduchých techník tlače rozvíjame rytmus a tvorivé radenie prvkov. ✓ Vhodnou metódou učíme žiakov poznávať vlastnosti svetlej a tmavej plochy.	✓ Hry s farbou. Rozpíjanie, zapúšťanie do mokrého podkladu, napr. krajina, obloha. Hra s náhodou, ktorú možno výtvarne využiť – dotváranie farebnej škvrny na základe predstáv a podobne. Kontrast svetlých a tmavých farieb ako výrazový prostriedok na vystihnúť nálady (kontrast svetlej a tmavej krajiny a naopak).

22	Výtvarná kultúra	✓ Pomocou stavebnice modelujeme jednoduché skutočnosti. ✓ Rozvíjame zmysel pre rytmus a tvorivé zaradovanie prvkov. ✓ Aplikujeme jednoduché výtvarné techniky (koláž, mozaika). ✓ Utvárame jednoduchú predstavu o zobrazovanom jave alebo predmete. ✓ Ilustrujeme jednoduché ukážky z rozprávkových kníh.	Poznávanie výrazových vlastností svetlej a tmavej plochy. Rozdelenie rozlične širokých svetlých a tmavých pásov (napr. vzory na textil) rozširovaním a narastaním, nie vyplňovaním. ✓ Priestorové vytváranie. Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor. Modelovanie jednoduchých skutočností a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie (napr. rozprávkové postavy). Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor a súvislosti s poznávaním životného prostredia. Hra s vytváraním priestoru z najbližšieho okolia dieťaťa na pieskovom stole, pieskovisku . ✓ Dekoratívne práce. Pomocou jednoduchých techník tlače (odtlačky prírodnín, zvitku papiera, vyrobených tlačidiel – zemiak, guma, pokrčený papier) rozvíjať zmysel pre rytmus a tvorivé radenie prvkov. V dekoratívnych kompozíciách môžeme využiť rôzne vystrihovačky, koláže a mozaiky. ✓ Ukážky ilustrácií z kníh pre deti z predchádzajúceho ročníka rozširovať o ďalšie (V. Hložník, V. Gergeľová, J. Trnka, V. Bombová). ✓ Čo vyjadrujú farby, napr. modrá (obloha, voda), červená (ohň, ruža), zelená (tráva, les), žltá (slnko, obilie) a podobne.
Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku Mediálna výchova		✓ uvedomiť význam a vplyv médií vo svojom živote a spoločnosti ✓ pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov]	